

Една година
(21.04.2013)

Остава по-малко от месец до навършване на годишнина от 16 май 2012 год., когато между фирмите за преводи започна да циркулира един имейл от Роза. Към него беше прикрепено протестно писмо до Б. Борисов и т.н. и до Н. Младенов. Аз го получих на 17.05.2012.

Този имейл постави началото на един безумен слух, преобърнал живота на мнозина преводачи и собственици на фирми или агенции за преводи. Две седмици по-късно слухът беше облечен с официални дрехи (новите дрехи на царя) - печално известната заповед № 95-00-152 от 31.05.2012 год.

Като всяка дезинформация и тази беше стъпила здраво върху авторитет: министъра на външните работи на Република България. Кой можеше да подозира, че неговата заповед е една чиста дезинформация?

Всички собственици на фирми и агенции за преводи, както и редица преводачи, се включиха в подписката против „новите изисквания“ към преводаческите агенции. Те наистина не се съмняваха, че съществуват „но-

ви изисквания".

След известно време няколко агенции, групирани в т. нар. СПА, заведоха дело за оспорване на заповедта. Но заповедта се оказа неоспорима. Тя не само че не се отнасяше до фирмите или агенциите за преводи, но в нея нямаше никакви нови изисквания!

Ето историята на образцовата дезинформация, наречена Заповед № 95-00-152.

Заповедта беше издадена на основание чл. 5, ал. 7 от Устройствения правилник на МВнР, т.е. „При осъществяване на дейността си министърът издава правилници, наредби, инструкции и заповеди". Макар и тази разпоредба да не касаеше дейността на преводаческите фирми или агенции, заповедта успя да ги засегне.

Другото основание за издаване на заповедта е чл. 2а, ал. 2 от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа от 1958 год., последно изменен 1990. Този член гласеше: „Министерството на външните работи, респективно отдел "Консулски", може да възлага с договор преводите да се извършват от държавни, обществени, кооперативни и частни фирми".

Понеже ал. 1 на същия член гласеше: „Пре-

водите на документите и другите книжа в страната се извършват от Министерството на външните работи" и т.н., разбрахме защо МВнР „може да възлага с договор преводите да се извършват" от фирми, а именно защото по тази алинея МВнР извършва всички преводи на документи и други книжа в страната. Съвсем логично и ясно беше обаче, че на практика отдавна не е така.

Заповедта беше издадена и във връзка с докладна записка № КОА 33-00-8. Тя обаче не беше публична и за нейното съдържание остава само да гадаем. Все пак, трябваше да има и нещо тайнствено, за да се придаде по-голям авторитет на дезинформацията.

И оттук се почна една одисея, на каквато и Омир би завидил. „Утвърждавам проект на типов договор за възлагане извършването на официални преводи на документи и други книжа за нуждите на консулското обслужване в Министерството на външните работи (Приложение № 1)", се казваше в точка първа от заповедта.

Ама кой да ти я чете! Взорът на всички се беше вперил в „типов договор" и не виждаше думата „проект". Какво толкова! Какво значение имаше: проект на типов договор, типов договор... все едно! Да-а, все едно! Значи, да имаш намерение да направиш нещо е

все едно, че си го направил. Желязна логика.

От Комисията по петициите на Европейския парламент обаче през януари 2013 год. съобщиха, че българският министър на външните работи имал намерение да въведе редица задължителни изисквания за преводаческите агенции, но „на този етап мярката не е официално приета и следователно не се създават правни задължения за преводаческите агенции в България“!

Да, преводаческите агенции нямаха правни задължения по тази заповед в България. Все още. Ако се приеме типовият договор „за възлагане извършването на официални преводи на документи и други книжа за нуждите на консулското обслужване“, тогава ще имат... в чужбина. Защото съгласно чл. 3 от Виенската конвенция за консулските отношения (в сила за България от 10.08.1989 г.) консулските функции (чл. 5 от същата), които включват консулското обслужване, се изпълняват от консулствата, т.е. в чужбина!

По-нататък, в точка втора от заповедта се казваше: „Одобрявам проект на Списък на необходимите документи за сключване на договор за възлагане на извършването на официални преводи на документи и други книжа (Приложение № 2)“. Тук погледът ни

също се плъзна и думата „проект“ се изплъзна. Не разбрахме, че е проект и затова тръбяхме: „Нови изисквания“!

Дори обаче и да не бяха проект тези „нови“ изисквания, по нищо не личеше да са част от заповедта, т.е. „приложението“ всъщност не беше приложение към заповедта, защото на него по никакъв начин не беше обозначено дали е приложение и към какво е приложение. И за първото „приложение“ можеше да открием същата липса на атрибути, т.е. и то не се знаеше, дали е приложение към заповедта, а и да беше приложение към някоя заповед, явно тя е била устна, защото никъде в „типовия“ договор не се споменава нито че е проект, нито че е за нуждите на консулското обслужване.

Точка трета от заповедта беше категорична: „Бланковият договор за възлагане извършването на официални преводи на документи и други книжа и списъкът на необходимите документи за сключване на договор за възлагане извършването на официални преводи на документи и други книжа да се публикуват на официалната електронна страница на МВнР“.

Изведнъж „типовият“ договор стана „бланков“... Ако отидем на официалния сайт на МВнР, ще открием линкове към НОРМАТИВ-

НИ ДОКУМЕНТИ И ФОРМУЛЯРИ ЗА ЗАВЕРКИ И ЛЕГАЛИЗАЦИИ:

Списък на необходимите документи за сключване на договор за извършване на официални преводи

Декларация на преводача

Заявление - образец за легализация на документ или заверка на подписа на преводача

Договор за възлагане извършването на официални преводи на документи и други книжа

Заповед

Молба за проверка относно извършени заверки от български дипломатически и консулски представители

Молба за издаване на удостоверение относно сключен договор за възлагане от МВнР на извършването на официални преводи от фирми

Тук не можем да разберем кое към кое се отнася, кое е приложение на кое. Пък и за какво ни е да разбираме. Щом авторитетите казват, значи е така. Списъкът и договорът са приложение към заповедта и точка!

И защо трябва да се съмняваме, след като четвърта точка на заповедта посочваше, че не ние ще я изпълняваме, а директорът на дирекция „Консулски отношения“ и директорът на странната дирекция „Защита на дей-

ността и информацията"? И защо трябва да търсим има ли заповедта приложения, приложенията приложения към тази заповед ли са и т.н., след като двама директори на дирекции (!) трябваше да се погрижат да изпълнят заповедта.

И наистина, заповедта беше изпълнена перфектно. Цяла година вече не само че не може да бъде оспорена от шепата свои противници, но те не са и в състояние да открият следите на приложенията!

Затова, с чиста съвест бих нарекъл тази заповед „образец на дезинформация“, какъвто може с гордост да се кипри на страниците на учебниците по дезинформация.